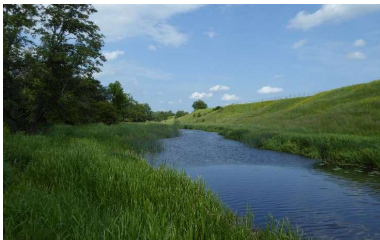

Vad gäller vid vattenuttag för bevattning?

Barbro Beck-Friis, WRS
Uppsala, 2022-11-29

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 1

Uttag av vatten för bevattning är vattenverksamhet

Regleras i lagar och förordningar

- Miljöbalken (1998:808) 11 kapitlet.
- SFS (1998:812) Lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet
- Förordning (1998:1388) om vattenverksamheter

SVERIGES
RIKSDAG

Regeringskansliet

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 2

Vad räknas som vattenverksamhet?

- Uppföra en anläggning i ett vattenområde
- Leda bort vatten från ett vattenområde
- Förändra vattnets djup
- Bortledande av grundvatten

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenverksamhet.

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 3

Tillstånd för vattenverksamhet

- Grundregeln är att det krävs tillstånd för att vattna odlingar
- Gäller för uttag av både ytvatten och grundvatten.
- Gäller även för reglering av vattendrag för att magasinera vatten till din bevattning.

För mindre uttag av ytvatten kan det räcka med en anmälan till länsstyrelsen.

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 4

Tillstånd prövas av mark- och miljödomstolen

Ansökan föregås av ett samråd med länsstyrelsen med flera

Ansökan ska innehålla

- yrkande om hur mycket vatten som du ska ta ut
- miljökonsekvensbeskrivning
- utredning om vattentillgången
- övriga vattenförhållanden
- en lista över vilka som berörs av ditt vattenuttag.

NACKA TINGSRÄTT
SVERIGES DOMSTOLAR

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 5

Anmälningsplikt

I Miljöbalken 11 kap 9 § finns bestämmelser om att vissa vattenverksamheter istället för tillstånd ska anmälas.

Förordning (1998:1388) 19 §

- Bortledande av högst 600 kubikmeter ytvatten per dygn från ett vattendrag, dock högst 100 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta. (Fyrisån, bäckar)
- Bortledande av högst 1 000 kubikmeter ytvatten per dygn från ett annat vattenområde än vattendrag, dock högst 200 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta. (Sjöar, hav).

Anmälan görs till Länsstyrelsen

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 6

Hur mycket bevattning tillåts i anmälan?

- 1 mm vatten motsvaras av 10 m³/ha
- En bevattningsgiva på 20 mm motsvarar 200 m³/ha
- Maxnivå för anmälan är 600 m³ per dygn - går att bevattna 3 ha per dygn med en bevattningsgiva på 20 mm.
- Maxnivå för anmälan är 100 000 m³ per år. Bevattning med 100 mm per år, dvs. 1000 m³/ha. Det går att bevattna 100 ha som då behöver 100 000 m³ per år

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 7

Undantag från anmälningsplikten

enligt 11 kap 12 § MB (undantagsparagrafen)

Tillstånd enligt denna balk eller anmälan enligt 9 a § behövs inte, om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena.

Det är omvänd bevisbörda som gäller dvs att den som tar uttag måste visa att det är ok.

Verksamhetsutövaren har juridiskt ansvar för eventuella skador som uppstår till följd av icke tillståndsgivna vattenverksamheter. (Gäller även anmälan)

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 8

Möjlighet till vattenuttag

Att tänka på inför planerad bevattning

- Hur mycket vatten finns tillgängligt när du har behov av vatten?
- Påverkar uttaget MKN? (inte försämrar statusen i vattnet)
- Går det att magasinera utan att dämna i vattendrag?
- Går det att söka bidrag?

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 9

Vattenhushållning

- Magasinering av vatten i dammar, anläggning av våtmarker
- Brukningsmetoder som är vattenhushållande
- Begränsa behovet av vatten

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 10

Investeringsstöd för bevattningsdammar

Syftet är att begränsa effekterna av och anpassa jordbruket till klimatförändringarna.

Investeringsstöd till bevattningsdammar är ett helt nytt stöd som kommer att införas från och med 2023. Tidigare har du bara kunnat söka stöd för dammar och våtmarker i syfte att stärka den biologiska mångfalden eller för att minska läckage av näringsämnen.

Så mycket stöd kan du få

- Du kan få stöd med 30 procent av de stödberättigande utgifterna för att anlägga en bevattningsdamm i ett område med begränsad tillgång på vatten under odlingsårsongen.
- Du kan maximalt få 750 000 kronor i stöd per damm.
- För att ha rätt till stöd måste du ha utgifter på minst 200 000 kronor.

Stöden söks hos Jordbruksverket

Jordbruksverket

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 11

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

Syftet är att förbättra vattenförekomsternas ekologiska status och att stärka den biologiska mångfalden. Stödet omfattar:

Anläggning och restaurering av våtmarker och dammar för att öka retention av kväve eller fosfor eller för att gynna den biologiska mångfalden

Du kan få stöd med 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

Stödet är som mest 400 000 kronor per hektar för våtmarker och dammar

Jordbruksverket

WRS
Water Resource Systems

Vad gäller vid bevattning? 12

Om många har behov av vattenuttag

- Bilda bevattningsamfällighet
- Fördela vattnet mellan deltagande fastigheter
- Minska kostnader för tillstånd

Mer information finns hos

Jordbruksverket

<https://jordbruksverket.se/vaxter/odling/vattenhushallning/bevattning>
vatten@jordbruksverket.se

Vattenhandläggare på din Länsstyrelse

<https://www.lansstyrelsen.se/upsala/miljo-och-vatten/atgarder-och-verksamheter-i-vatten/vattenuttag.html>

